

Симпозиумът по „Триаски рифове“ в град Ерланген, ФРГ

От 21 юни до 2 юли 1981 г. се състоя симпозиум по „Триаски рифове“, организиран от проф. Ерик Флюгел от университета Ерланген — Нюрнберг (ФРГ). На симпозиума присъстваха 62 души от следните страни: ФРГ (24), Италия (10), САЩ (6), Австрия (5), Китай (4), Полша (4), Швейцария (3), Югославия (2), СССР (1), Англия (1), Унгария (1) и България (1).

Симпозиумът се състоеше от две части: научна сесия и екскурзии. Целта на симпозиума беше да покаже сегашното състояние на знанията относно триаските рифове и техните взаимоотношения с платформените карбонати и басейнови фацисии. Научната сесия, която се състоя в аулата на университета в Ерланген, обхващаше два основни елемента на научна връзка между участниците: а) научни доклади; б) дискусии след заседанията. Насочеността на тематиката беше чисто фундаментална.

Особен интерес представляваше докладът на проф. Е. Флюгел, който засегна общи теоретични въпроси от гледна точка на фациалните модели и екологията. Подчертано беше, че независимо от стогодишната история на изследване на триаските рифове редица въпроси, свързани с еволюцията на рифовите организми и рифовите модели, са все още недостатъчно изяснени. В доклада беше проследено развитието на триаските рифови съобщества във времето и основните етапи в изграждането на рифовите постройки, а също и възникването на рифове в различни палеогеографски положения.

Изнесени бяха 28 доклада, които обхващаха: а) теоретични аспекти; б) конкретно изучени примери на триаски рифове; в) чисто палеонтоложки и екологични изследвания; г) микрофацисии. Представеният от нас доклад на тема „Микрофациални индикатори за басейнови, шелфови крайни и задрифови среди (на примера на мезо- и кайнозойските скали от провинция Камагуей, Куба)“ (от Г. Ча-

талов и Г. Радев) може да бъде отнесен към последната група доклади. Също така от наша страна беше представено стендабло с основните микрофацисии, представени в доклада за дискусии в интервалите между лекциите и в края на научната сесия.

Най-съществената част на симпозиума се състоеше в провеждането на геоложките екскурзии, които продължиха 8 дни. Посетени бяха най-интересните обекти на триаски рифове, платформени и басейнови карбонати на териториите на ФРГ, Австрия и Италия (рифовите комплекси на Ветершайн около Инсбрук, Щайнплате, Рьотелванд и Гозаукам в Северните варовити Алпи, а така също и халщатските басейнови фацисии в същата област; в Южните Алпи бяха показани триаски басейнови и платформени фацисии и пермски басейнови и рифови фацисии).

Могат да бъдат направени следните по-важни изводи:

1. Очертани бяха основните етапи в еволюцията на триаските рифове във времето. Развитието на триаските рифови съобщества е започнало в аниза (Южни и Северни Алпи) със слабо разнообразни тихоходни асоциации, в които преобладават калциспонгии и свързващи синьозелени водорасли. Горноанзиските и ладинските рифове (Ветершайновите рифове в Северните Алпи и Динаридите) показват по-разнообразни рифови съобщества (калциспонгии, инкрустиращи водорасли и фораминифери, корали), които вече са били адаптирани към зони на различни водни дълбочини и водна енергия. Силно разнообразие съществува в състава на ладин-карнските и нор-ретските рифообразуващи организми. Норските и ретските съобщества са представени главно от калциспонгии, корали, спонгиоморфиди и бриозои (Северни Алпи, Сицилия, Тимор, Централна Азия, Китай).

2. Провинциалната диференциация на рифовете изглежда е започнала през но-

ра. Този извод беше направен въз основа на сравняването на северноалпийските рифове с горнотриаските рифове на Кордиллерите и Азия.

3. Направен беше опит да се различат основните етапи в изграждането на горнотриаските рифове въз основа на вертикалната фащиална последователност: 1) базален биокластичен етап; 2) микритен бафлестоунов етап (или тинест хълмов етап); 3) баундстоунов етап (или екологичен рифов етап).

4. Лансираните досега модели на алпийски рифове показват различно палеогеографско положение на постройките. Установени са рифове върху карбонатни платформи, върху платформени окрайнини, върху плиткни и по-дълбоки склонове и върху плитчинни върге в басейни.

5. Разпознати са дванадесет фащиални единици за норските и ретските платформени карбовати и рифови варовици в Северните варовити Алпи, които характеризират ограничени шелфови области и

приливни равнини (водораслови лоферитни фацисес, пелетни лоферитни фацисес, плитководни тинесты фацисес, пелетни тинесты фацисес); отворени шелфови лагуни (водораслово-фораминиферни фацисес, грейпстоунови фацисес); солитни плитчинни (солитни фацисес) и органични билдапси (рифово-детритни тинесты фацисес, оксидни фацисес, биолитни фацисес, спарирудстоун-микритен флоутстоун фацисес).

6. Особено внимание беше обърнато на диагенетичните строежи на рифовете. Разграничени са два основни типа празнини: първични (конструирани през време на растежа на рифостроителите) и вторични (вследствие излужване и разтваряне през диагенезата). Начинът на запълването на тези празнини, химията и генезиса на разтворите бяха обект на много дискусии.

Г. Чаталов

Роман Феодорович Геккер — почетен член на Българското геологическо дружество

През последните десетилетия палеоекологичните изследвания придобиват все по-голям размах и приложение в различни отрасли на науките за земята — палеогеография, палеобиогеография, палеонтология, нефтена геология, търсене на нерудни полезни изкопаеми и др.

Въпреки че палеоекологията като наука има своите корени в далечното минало, тя започва да се развива в Русия през миналия век. За придаване на съвременния ѝ облик особени заслуги има колективът на отдела по палеоекология при Палеонтологическия институт при АН СССР, ръководен още от създаването му през 30-те години от проф. Роман Феодорович Геккер. Историята на палеоекологията през последните 50 години е тясно свързана с живота и творчеството му.

Р. Ф. Геккер е роден в Санкт-Петербург на 25. III. 1900 г. Той е син на руски лекар от немски произход. Завършва училище през 1917 г. Същата година се записва за студент в Минния институт, където учи до 1923 г. От 1920 г. е студент и в Географския институт и се дипломира в биогеографския отдел на Географския институт в 1925 г. През 1924 г. става научен сътрудник в Геологическия музей на АН СССР, а през 1930 г. се премества в новосъздадения от акад.

Борисяк Палеозоологически институт в Москва. Работи и като асистент на професорите А. А. Борисяк и Д. В. Наливкин. През периода 1931—1935 г. е преподавател в Минния институт в Ленинград, като чете първия си курс по палеоекология — предмет, по-късно въведен и в други университети на СССР. През 1935 г. защитава дисертация за кандидат на биологическите науки, а през 1937 г. — за доктор на науките. През периода 1941—1946 г. той чете този курс и в Московския университет. От 1943 г. е професор.

Р. Ф. Геккер започва своите геоложки проучвания с изготвянето през 1918 г. карта на строителните материали на Петроградската губерния. Оттогава под неговото перо излизат повече от 190 научни публикации. Първите си палеоекологични проучвания той публикува през периода 1928—1930 г. Те се отнасят за фауната на Главното Девонско поле, като е изяснил екологията на представените там основни систематически групи и съобщества. През 1933 г. въз основа на опита, придобит при проучванията си в областта на Главното Девонско поле, той написва методическо ръководство за провеждане на палеоекологични изследвания — това е първото в световната геологическа литература ръководство по палеоекология. В него освен